

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 24 kwietnia 2024 r.

PS.I.431.17.2024.JK

**Pan
Maciej Kruszewski
Kierownik Ośrodka Pomocy
Społecznej w Głogówku
Al. Lipowa 6B
48-250 Głogówek**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku
Al. Lipowa 6B, 48-250 Głogówek

2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:

art. 28. ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz.190) w związku z art. 10 ust. 10 i 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923) oraz w związku z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

3. Zakres kontroli:

- 1) **przedmiot kontroli:** realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w zakresie przyznawania jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu¹;
- 2) **okres objęty kontrolą:** od 1.01.2022 r. do dnia kontroli.

4. Rodzaj kontroli: problemowa.

¹ Dalej nazywana „ustawą”.

5. Tryb kontroli: zwykły.

6. Termin kontroli: 25 marca 2024 r.

7. Skład zespołu kontrolnego:

- Jakub Krajewski – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu – kierownik zespołu kontrolnego;
- Wojciech Medoliński – inspektor wojewódzki Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu.

II. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

W wyniku kontroli **pozytywnie** ocenia się działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku² w kontrolowanym zakresie.

W toku kontroli badano następujące zagadnienia:

- prawidłowość upoważniania pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu³;
- zasadność przyznawania i odmowy przyznania jednorazowego świadczenia pod względem zgodności z obowiązującym prawem;
- sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania jednorazowego świadczenia;
- terminowość wypłacania jednorazowego świadczenia wnioskodawcom.

Zastrzeżenia kontrolerów dotyczyły:

- niewłaściwego sformułowania przez organ właściwy w upoważnieniach do realizacji zadań wynikających z ustawy skutków związanych z odwołaniem upoważnienia bądź ustaniem stosunku pracy osoby upoważnionej.

Nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie:

- zasadności przyznawania i odmowy przyznania jednorazowego świadczenia pod względem zgodności z obowiązującym prawem;

² Dalej nazywany „OPS w Głogówku”.

³ Dalej nazywane „jednorazowym świadczeniem”.

- sposobu i trybu postępowania w zakresie przyznania jednorazowego świadczenia;
- terminowości wypłacenia jednorazowego świadczenia wnioskodawcy.

Ustalenia kontroli.

Z danych przekazanych przez Kierownika OPS w Głogówku wynika, że w okresie od dnia 1.01.2022 r. do dnia 25.03.2024 r. wydano 1 decyzję administracyjną przyznającą jednorazowe świadczenie. W okresie podlegającym kontroli nie wydano decyzji odmownej, od wydanej decyzji nie wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Opolu, jak również nie pozostawiono żadnego wniosku o przyznanie jednorazowego świadczenia bez rozpatrzenia.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano przypadku przekazania wniosku do Wojewody Opolskiego w celu ustalenia czy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W trakcie kontroli weryfikacji poddano dokumentację 1 postępowania, w którym wydano decyzje orzekającą o przyznaniu jednorazowego świadczenia. Dokumentację objętą kontrolą sprawdzono pod względem zasadności przyznania prawa do jednorazowego świadczenia oraz sposobu i trybu postępowania w zakresie ustalania prawa do tego świadczenia.

1. Prawidłowość upoważniania pracowników jednostki kontrowanej do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie jednorazowego świadczenia

Zgodnie z art. 10 ust. 13 ustawy w związku z art. 20 ust. 2 i art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390) postępowanie w sprawie jednorazowego świadczenia prowadzi organ właściwy, którym jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, który na podstawie art. 10 ust. 13 ustawy w związku z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania i wydawania decyzji w tych sprawach.

W ramach realizacji zadania wynikającego z ustawy, Burmistrz Głogówka upoważnił Kierownika OPS w Głogówku do prowadzenia postępowań w sprawach

przyznawania i wypłaty jednorazowego świadczenia oraz do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń w tych sprawach (upoważnienie nr Or.0052.115.2022 z dnia 1.12.2022 r.). Do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w tych sprawach Burmistrz Głogówka upoważnił również Zastępcę Kierownika OPS w Głogówku oraz Kierownika Referatu Świadczeń Rodzinnych, Wychowawczych i Funduszu Alimentacyjnego OPS w Głogówku (upoważnienia nr: Or.0052.20.2023 z dnia 1.02.2023 r. oraz Or.N.0052.61.2019 z dnia 12.12.2019 r.). W okresie poddanym kontroli Burmistrz Głogówka upoważnił także dwóch innych pracowników OPS w Głogówku do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu o przyznanie i wypłatę jednorazowego świadczenia z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych (upoważnienia nr: Or.0136.11.2022 z dnia 1.06.2022 r. oraz Or.0136.12.2022 z dnia 6.06.2022 r.).

We wszystkich wskazanych wyżej upoważnieniach stwierdzono uchybienie polegające na tym, że po właściwej treści upoważnienia organ je wydający zamieścił sformułowanie o treści: „Upoważnienie jest ważne do odwołania. Z chwilą ustania stosunku pracy upoważnienie staje się nieważne”. Należy wskazać, że odwołanie upoważnienia bądź ustanie stosunku pracy pracownika, któremu udzielono upoważnienie nie może pociągać za sobą skutków nieważności, ponieważ nieważność czynności wywołuje skutki ex tunc, tj. od chwili jej dokonania. Oznaczałoby to, że wszystkie czynności, które zostały dokonane przez pracownika na podstawie takiego upoważnienia, również musiałyby zostać objęte skutkiem nieważności. Właściwym wyrażeniem, określającym skutek związany z odwołaniem upoważnienia bądź ustaniem stosunku pracy osoby upoważnionej jest jego wygaśnięcie. Powoduje ono skutek ex nunc, w omawianym przypadku – od chwili odwołania upoważnienia bądź ustania stosunku pracy upoważnionego, przy czym wszystkie czynności dokonane wcześniej na podstawie tego upoważnienia pozostają w mocy.

Wobec powyższego wnosi się zastrzeżenia w opisanym wyżej zakresie.

2. Zasadność przyznawania i odmowy przyznania jednorazowego świadczenia pod względem zgodności z obowiązującym prawem

Jednorazowe świadczenie zostało przyznane osobie, która spełniała warunki określone w art. 10 ust. 2 ustawy, w prawidłowej wysokości, tj. zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy.

Organ przyznał prawo do jednorazowego świadczenia, gdyż wniosek dotyczył dziecka posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy. OPS w Głogówku dokonał także weryfikacji, czy spełniony został warunek wynikający z art. 10 ust. 5 ustawy, tj. czy kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu, co potwierdzone było właściwym zaświadczeniem, o którym mowa w art. 10 ust. 6 ustawy.

Przyznanie prawa do jednorazowego świadczenia nastąpiło w formie decyzji administracyjnej. Decyzja zawierała wszystkie części składowe wymienione w art. 107 § 1 k.p.a. W podstawie prawnej decyzji organ przywołał przepisy k.p.a., ustawy oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zastosowane w sprawie jednostki redakcyjne tych aktów prawnych zostały wskazane precyzyjnie, z wyszczególnieniem odpowiednio artykułów, ustępów i punktów.

W poddanej kontroli sprawie organ na podstawie art. 107 § 4 k.p.a. odstąpił od uzasadnienia decyzji, ponieważ w całości uwzględniała ona żądanie strony.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

3. Sposób i tryb postępowania w zakresie przyznania jednorazowego świadczenia

Poddane kontroli postępowanie w sprawie przyznania jednorazowego świadczenia zostało wszczęte przez organ na wniosek strony. Poddana kontroli dokumentacja zawierała zgodnie z wymogami art. 23 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych w związku z art. 10 ust. 13 ustawy, prawidłowo wypełniony wniosek zawierający dane dotyczące osoby występującej o przyznanie jednorazowego świadczenia, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, stan cywilny, obywatelstwo, płeć, numer PESEL oraz numer telefonu, a także odpowiednie zaświadczenia, oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia.

OPS w Głogówku, prowadząc postępowanie w sprawie o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia zrealizował wynikający z art. 23b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych obowiązek samodzielnego uzyskania lub weryfikacji odpowiednich informacji zawartych we wniosku.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

4. Terminowość wypłacania jednorazowego świadczenia wnioskodawcom

W poddanym kontroli przypadku wypłata jednorazowego świadczenia prawidłowo nastąpiła dopiero po doręczeniu osobie uprawnionej decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Wobec powyższego nie wnosi się zastrzeżeń w przedmiotowym zakresie.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości

W trakcie kontroli stwierdzono:

1. **Uchybienie** dotyczące niewłaściwego sformułowania przez organ właściwy w upoważnieniach do realizacji zadań wynikających z ustawy skutków związanych z odwołaniem upoważnienia bądź ustaniem stosunku pracy osoby upoważnionej.

Uchybienie stwierdzone w trakcie kontroli powstało w związku z błędnym skonstruowaniem treści upoważnień przez organ właściwy.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia

Jednostka kontrolowana nie wniosła zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku ze stwierdzonym uchybieniem **zalecam** prawidłowe określenie przez organ właściwy w upoważnieniach do realizacji zadań wynikających z ustawy skutków związanych z odwołaniem upoważnienia bądź ustaniem stosunku pracy osoby upoważnionej.

VI. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r.

o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zalecenia, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonego uchybienia w terminie **30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**

VII. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów
Dyrektor
Wydział Polityki Społecznej